

Informasjon og saksbehandling

Dato : 19.12.2007
Vår ref. : 07/1609-3/K1-/
Dykkar ref. :

Saksbehandlar : Ingrid Stormyrbakken
Telefon : 61216120
Telefaks : 61216101
E-post : postmottak@nord-fron.kommune.no

Kommunal- og regionaldepartementet

FORSLAG TIL ENDRING I KOMMUNELOVEN OG FORVALTNINGSLOVEN OM ROLLEKLARHEIT MV. I KOMMUNESEKTOREN

Kommunestyret behandla sak vedr. ovannemnde i møte den 13.12.07 og gjorde slikt samrøystes vedtak:

KRD har gjennom et sammendrag av forslagene satt opp en oversikt over forhold de mener bør reguleres eller vil ha innspill på om de bør reguleres. Oppsettet nedenfor har tatt utgangspunkt i dette sammendraget.

1. Etikkdimensjonen i kommuneloven (kapittel 2)

Departementet foreslår å framheve etikkdimensjonen i kommunelovens formålsbestemmelse. Det foreslås videre at kommunene skal rapportere i årsberetningen for planlagte og gjennomførte tiltak for å sikre høy etisk standard i virksomheten.

Kommentar: kommunenes årsmelding vil i så fall vise hvilke tiltak vi har gjennomført og hva vi ønsker å sette fokus på framover. Det vil synliggjøre kommunens arbeid innenfor dette området, og kunne være med på å øke bevisstheten om temaet.

Nord-Fron kommune slutter seg til forslaget.

2. Egenkontrollen i kommunene (kapittel 3)

Departementet foreslår at den som reviderer for kommunene gis innsynsrett overfor kommunens private avtaleparter i samme utstrekning som kommunen selv kan kreve innsyn.

Kommentar: revisjonen bør ha innsynsrett, men det er en avveining hvor mye ressurser en skal bruke opp mot kontroll i tillegg til det vi bruker i dag. Innføring av styrevervregisteret i alle kommuner vil kunne avdekke eventuelle koblinger mot private aktører for kommunalt ansatte og andre, men ikke goder/fordeler som ikke er knytt opp mot eierinteresser.

Nord-Fron kommune slutter seg til forslaget, men stiller seg noe tvilende til om den kontroll som innsynsretten vil åpne opp for lar seg gjennomføre innenfor akseptable rammer. Videre om kost/nytteverdien vil stå i forhold de ressurser en må sette inn.

3. Habilitet for ledere og styremedlemmer mv. i offentlig eide selskaper.

Valgbarhet for ordfører m.v. (kapittel 4)

Departementet foreslår å oppheve unntaket i forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e. Forslaget vil medføre at daglig leder og styremedlemmer blir inhabile når saker som gjelder selskapet skal behandles i folkevalgte organer selv om selskapet er fullt ut eid av stat eller kommune.

Kommentar: forslaget innebærer at styrerepresentanter / daglig leder som sitter i kommunestyret skal erklæres for inhabile. Det blir da de samme habilitetsregler for personer med tilknytning til offentlig eide som private selskaper. Det er ikke til hinder for at kommunene kan velge folkevalgte til denne type verv, men de vil være inhabile når det behandles saker i folkevalgte organer hvor selskapet er part.

Nord-Fron kommune støtter forslaget som vil gi samsvarende regler i det offentlige og private på dette feltet.

Departementet ber også om høringsinstansenes syn på hvorvidt det bør innføres valgbarhetsbegrensninger for ordfører og varaordfører til styret i kommunale selskaper.

Kommentar: det er positivt at folkevalgte i egenskap av sin kompetanse er med i styrer i interkommunale selskaper og aksjeselskaper som kommunen eier eller er medeier i. Det vil likevel i enkelte tilfeller kunne føre til motsetning mellom selskapets interesser og kommunen sin. Når denne motsetningen blir mellom kommunens fremste representanter, ordfører eller varaordfører blir det en spesiell situasjon, og kommunen er ikke tjent med at det kan reises tvil om hvilket organ de fremste folkevalgte ivaretar. Systemet med at varaordfører trer inn når ordfører har forfall tilsier at disse to funksjonene behandles likt.

Nord-Fron kommune foreslår at det etableres valgbarhetsbegrensninger til styreverv for ordfører og varaordfører til selskap der kommunene er medeiere / deltagere.

Det vil fortsatt være anledning for kommunene å velge de samme folkevalgte som kommunale utsendinger til representantskap i selskap som er organisert etter kommunelovens § 28

4. Valgbarhet i kommunale foretak (kapittel 5)

Departementet foreslår at administrasjonssjefen og hans/hennes stedfortreder utelukkes fra valg til styret i kommunalt foretak. Bruk av kommunale foretak er ment som et tilbud for organisering av tiltak av mer forretningspreget virksomhet. Kommunale foretak er ikke definert som eget rettssubjekt.

Kommentar: et kommunalt foretak er en del av kommunen sin virksomhet som er organsiert med et eget styre. Det er i dag ikke valgbarhetsbegrensninger for administrasjonssjefen eller kommunalt ansatte. Innenfor styrets myndighetsområde har ikke adm. sjef instruksjons- eller omgjøringssmyndighet, men kan instruere daglig leder om utsatt iverksettelse av en sak til kommunestyret har behandlet den. Departementet mener at adm. sjef og stedfortreder ikke vil kunne ivareta denne retten på samme uavhengige måte om han eller hun også sitter i styret for foretaket.

Det blir noen av de samme hensyn som gjør seg gjeldende her som under pkt.3 der en søker å unngå at kommunens øverste politiske leder kan komme i en dobbeltrolle. Her

søker en å unngå det samme for øverste administrativ leder og hans/hennes stedfortreder.

Nord-Fron kommune slutter seg til forslaget.

5. Åpenhet og lovlighetskontroll (kapittel 6)

Departementet foreslår at vedtak om å lukke møter og vedtak om habilitet, skal kunne lovlighetskontrolleres særskilt, jf. kommuneloven § 59.

Kommentar: iht. kommuneloven § 59 kan tre eller flere medlemmer av kommunestyret bringe en *avgjørelse* truffet av et folkevalgt organ el. administrasjonen inn for fylkesmann en for lovlighetskontroll. Fylkesmannen kan oppheve vedtaket, men ikke fatte ny avgjørelse.

Det står ingenting om lovlighetskontroll av vedtak om lukking eller habilitet. Bakgrunnen for forslaget om å innarbeide dette i kommunelovens § 59 nr.1 er at departementet mener at en overprøving på disse områdene blant annet vil ha en normerende effekt og effektivisere møteoffentlighetsprinsippet. Når det gjelder habilitet står det helt sentralt ved utøvelse av god forvaltningsskikk og det bør i følge departementet derfor gjelde de samme regler som ved møteoffentlighet.

Departementet foreslår at det ved vedtak om lukking av møter og vedtak om habilitet skal protokollføres hvilke(t) hjemmelsgrunnlag vedtakene bygger på.

Etter departementets vurdering vil det være mest hensiktsmessig å vurdere spørsmålet om åpne og lukkede møter i kommunale foretak og interkommunale selskaper når disse har forvaltningspregede oppgaver i sammenheng med en alminnelig revisjon av reglene om møteoffentlighet i folkevalgte organer.

Nord-Fron kommune slutter seg til forslaget.

6. Godtgjøring (kapittel 7)

Departementet foreslår at det gis regler som regulerer hvem som fastsetter godtgjøringen til styremedlemmer i kommunale foretak og interkommunale selskaper. Dette er ikke uttrykkelig regulert i dag. Det foreslås at godtgjøringen til styremedlemmer i kommunale foretak fastsettes av kommunestyret og at evt. godtgjøring til styret i interkommunale selskaper fastsettes av representantskapet.

Kommentar: Greit forslag, vil da bli på linje med den praksis vi har i dag med å vedta godtgjørelse til de folkevalgte som er med i faste utvalg m.v.

Nord-Fron kommune slutter seg til forslaget.

Departementet foreslår at regnskapet for kommunale foretak og interkommunale selskaper i note til regnskapet skal opplyse om ytelser og lån til de enkelte ledende ansatte og medlemmer av styret, jf. regnskapsloven §§ 7-31, 7-31b og 7-32. Kravet vil omfatte alle kommunale foretak og interkommunale selskaper uavhengig av hvilket regnskapsprinsipp som følges.

Kommentar: Forslaget vil bygge opp under åpenhet/offentlighet i forvaltningen.

Nord-Fron kommune slutter seg til forslaget.

7. Suspensjon av folkevalgte (kapittel 8)

Kommunelovens suspensjonsbestemmelse åpner i dag *ikke* for suspensjon i tilfeller hvor noen er tiltalt eller siktet for forhold som rammes av straffeloven kapittel 10, jfr. kommunelovens § 15 nr. 3. Dette kapitlet rammer ulike former for fusk og uregelmessigheter i forbindelse med valg.

Departementet er av den oppfatning at kapittel 10 bør inn som en del av det som kan danne grunnlag for suspensjon av folkevalgte. At dette ikke har vært rettstilstanden til nå, må bero på at denne type forhold har vært så å si ukjent i norsk valgradisjon.

Kommentar: Det er ikke er noen grunn til at det skal gjelde andre regler for folkevalgte i slike tilfeller som dette.

Nord-Fron kommune slutter seg til forslaget.

8. Oversikter over kommunenes ressursbruk på kontroll og revisjon.

Departementet vil lage et forslag om at det skal etableres systemer for rapportering på ressursbruk på kontrollutvalg og revisjon (herunder forvaltningsrevisjon) i KOSTRA.

Kommentar: Nord-Fron kommune slutter seg til forslag

9. Krysssubsidiering

Departementet vil utarbeide en veileder som kort vil beskrive dette problemet og skissere tiltak for å hindre det.

Kommentar: krysssubsidiering kan beskrives som situasjonen der inntektene av virksomhet i et marked benyttes til å subsidiere virksomhet i et annet marked. Den typiske situasjonen er at inntekter fra skjermet virksomhet benyttes til å finansiere konkurranseutsatt virksomhet. Eksempelvis vil det være krysssubsidiering hvis en kommune benytter inntekter fra å drive en svømmehall til å finansiere helsestudiotjenester som tilbys i konkurranse med private helsestudioer. Ved krysssubsidiering blir det ikke konkurranse på like vilkår, fordi andre aktører ikke har tilgang til de samme subsidiene. Dette er konkurransevidende og kan føre til dårligere utnyttelse av ressursene.

Nord-Fron kommune slutter seg til forslaget.

Med helsing

Ingrid Stormyrbakken
konsulent

